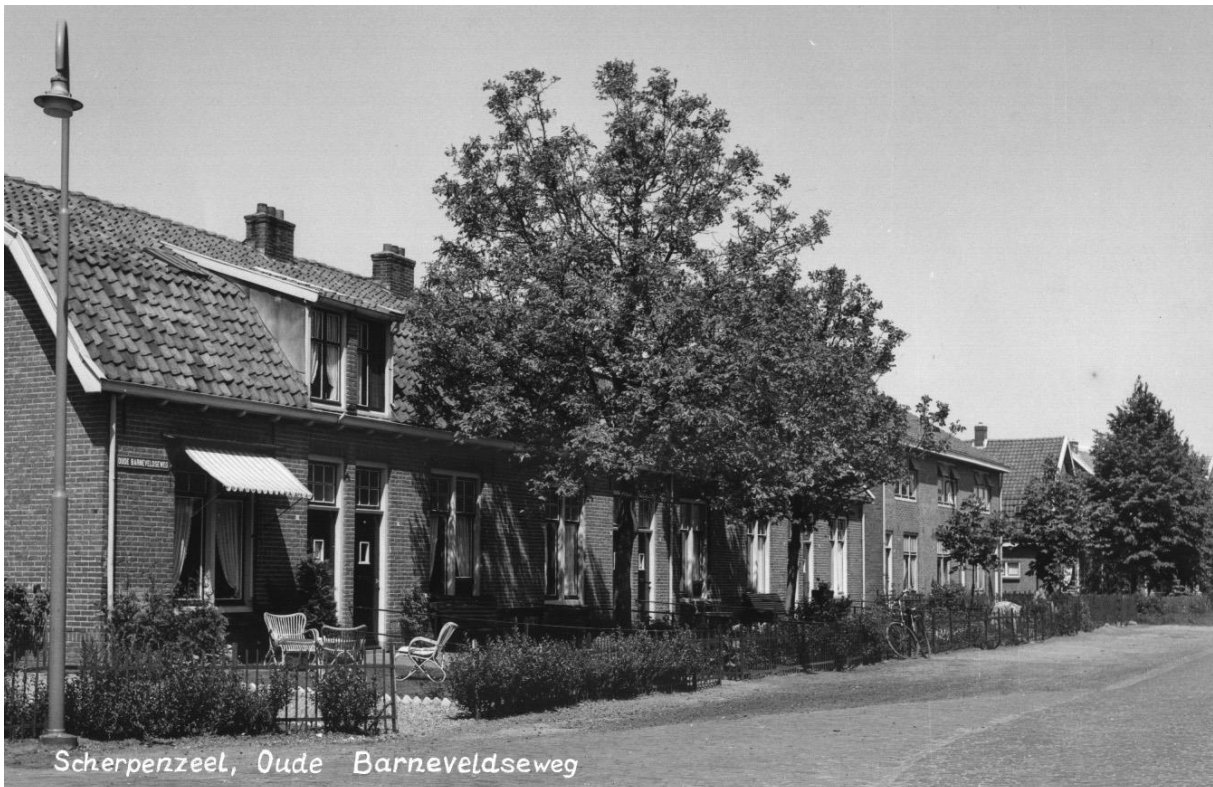

Vrouw vermoord op Oude Barneveldseweg

Schotwond pas uren na de moord ontdekt

Het nieuws uit Scherpenzeel staat in deze krant, zelden in de landelijke pers. Dat moet vooral zo blijven. Maar soms is het andersom. Van de moord op Heintje Veer in 1940 doen de landelijke dagbladen uitgebreid verslag. De voorloper van deze krant, De Holevoet, volstaat met een overlijdensbericht in de rubriek 'Burgerlijke stand'.

Het is februari 1940 als Renger en Heintje Veer van het Oosteinde verhuizen naar de Oude Barneveldseweg. Een pruimenboompje in de tuin verhuist niet mee en wordt pas in april overgepoot. Dit tot ongenoegen van Henk van Raaij, de oude buurman van familie Veer op het Oosteinde. Renger Veer is grondarbeider en voorman bij de werkverschaffing. De 39-jarige Henk van Raaij woont bij zijn ouders tegenover Hotel De Zwaan en is 'achterlijk' zoals men dat toen zei. In het dagelijks leven is Henk krantenbezorger. Hij heeft al langere tijd een relatie met de tien jaar oudere Heintje Veer. Haar man Renger weet ervan. In het najaar van 1939 steelt Henk een revolver van militairen die hier tijdens de mobilisatie ingekwartierd zijn. De revolver is geladen met drie scherpe patronen. Hoewel de verdwijning is aangegeven, wordt de dader niet gevonden. Van Raaij draagt het wapen sinds de diefstal bij zich.

De moord

Op 24 april 1940 komt Heintjes 12-jarige dochter Hennie 's middags om drie uur uit school. Gewoonlijk is haar moeder op dat tijdstip thuis, maar nu lijkt het erop dat ze er niet is. Het meisje doorzoekt het huis en vindt haar 49-jarige moeder levenloos op bed in haar slaapkamer. Hennie gaat onmiddellijk naar de burens die dokter Wensink waarschuwen. De huisarts komt direct en constateert de dood. De doodsoorzaak is onbekend, maar gedacht wordt aan een hartverlamming. Heintje heeft al langere tijd een zwakke gezondheid. 's Avonds legt buurvrouw Ger van Bruggen het lichaam van Heintje af. Ze ontdekt een gaatje in de linkerborst van de overledene. Ger waarschuwt de dokter die nu vaststelt dat de vrouw door een revolverschot om het leven is gekomen. Een patroonhuls die in

de slaapkamer wordt gevonden, bevestigt die conclusie. Huisarts Wensink alarmeert burgemeester Hoytema van Konijnenburg. Buurtonderzoek brengt aan het licht dat een buurmeisje tussen half drie en drie uur een hevige knal heeft gehoord. De burens laten weten dat oud-buurman Henk van Raaij regelmatig op bezoek komt bij Heintje. Reden voor de burgemeester om hem eens flink aan de tand te voelen. Het verhoor verloopt niet vlot, omdat Van Raaij geestelijk niet geheel volwaardig is. Aanvankelijk ontkent hij ook maar iets met de zaak te maken te hebben, maar als hij wordt geconfronteerd met het lijk, legt hij een volledige bekentenis af. Hij heeft de vrouw 'à bout portant' (zoals in veel kranten staat) ofwel van dichtbij doodgeschoten. De revolver heeft hij een paar kilometer verderop in een weiland weggegooid. De burgemeester vindt het wapen daar. Van Raaij wordt in hechtenis genomen in het gemeentehuis. Op donderdagmorgen 25 april 1940 informeert de burgemeester de officier van justitie in Utrecht die onmiddellijk naar de plaats delict komt en het lichaam in beslag neemt. Het lijk brengt men voor sectie over naar Utrecht en Henk van Raaij verdwijnt achter de tralies van het Huis van Bewaring in diezelfde stad.

Motief

De directe aanleiding van de met voorbedachten rade gepleegde moord is de onenigheid over een pruimenboompje dat Renger Veer uit de tuin van zijn oude huis heeft gehaald. Daarover ruziet Henk van Raaij de week voor de moord met Heintje. Een dieper liggend probleem is volgens de dader de macht die het slachtoffer over hem uitoefent. Daarom beraamt hij maanden eerder het plan de vrouw om het leven te brengen. Andere berichten wijzen erop dat Heintje niet meer gediend was van de bezoeken die Henk al jaren aan haar bracht. Op het oude adres kon hij ongemerkt via de achterdeur bij haar komen. Na de verhuizing wil ze uit angst voor praatjes in de buurt Henk niet meer ontvangen. Van Raaij is een zonderling type, die nauwelijks contacten heeft.

Rechtszaak

De behandeling van de zaak is op 6 augustus 1940 achter gesloten deuren. Van Raaij moet zich voor de rechtbank in Utrecht verantwoorden. Als getuigen zijn de burens opgeroepen. Uit een psychiatrisch rapport blijkt dat Henk minder toerekeningsvatbaar is. Officier van justitie Camphuis eist zeven jaar gevangenisstraf. De advocaat van de verdachte bepleit clementie en verzoekt om ter beschikking stelling van de regering. Op 20 augustus veroordeelt de rechtbank Henk van Raaij tot vijf jaar gevangenisstraf met aftrek van voorarrest. Het Openbaar Ministerie gaat in beroep, maar het Hof in Amsterdam spreekt in november 1940 hetzelfde vonnis uit. Van Raaij moet zijn straf uitzitten in de gevangenis in Scheveningen.

Op www.archival.nl zijn oude Scherpenzeelse Kranten op eenvoudige manier te doorzoeken en is een schat aan informatie over de geschiedenis van ons dorp terug te vinden.

Oktober 2016